

לכבוד

ועדת החוקה של הכנסת
שלום רב,

התערבות בהליכי חקיקה, הפרת עקרון הפרדת הרשויות וחובת נאמנות

ביום 21.7.2015 שיגרה המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (יעוץ), עו"ד דינה זילבר, מכתב לח"כ מירב מיכאלי. במכתב, שהעתקו מצו"ב, עדכנה עו"ד זילבר את חברת הכנסת מיכאלי על נימוקי חוות הדעת של היועץ המשפטי לממשלה, שהתנגדה להצעת חוק מעמדן של ההסתדרות הציונית העולמית ושל הסוכנות היהודית לארץ ישראל (תיקון – מעמד החטיבה להתיישבות), התשע"ה-2015, שאושרה על ידי וועדת השרים לחקיקה ביום 19.7.2015.

כפי שניתן לראות מהמכתב המצו"ב, המכתב סוקר את נימוקי חוות הדעת, ואף מתאר את מהלכה של וועדת השרים לחקיקה.

ס' 77 לתקנון לעבודת הממשלה קובע:

אי-פרסום על-ידי המשרדים

(א) ידיעות על דיונים והחלטות של הממשלה או של ועדות השרים וחומר לסדר היום שהוגש לקראתם, אף אם גילויים ופרסומם לא נאסרו כאמור בסעיף 35 לחוק יסוד: הממשלה, לא יפרסמו שרים ולא יגלו בעצמם או באמצעות דוברי משרדיהם, אלא אם הסמיך לכך בכל מקרה ראש הממשלה, או יושב-ראש ועדת השרים או מזכיר הממשלה, לפי העניין, או שניתן לכך היתר אחר לפי סעיף 35(ב) לחוק יסוד: הממשלה.

(ב) אין באמור בסעיף (א) לעיל, כדי לגרוע מסמכותו של שר לגלות או לפרסם מידע שהוכן במשרדו בתחום אחריותו של המשרד רק מן הטעם שהוגש כחומר לסדר היום של הממשלה.

(ג) על אף האמור בסעיף (א) לעיל, רשאי שר להסביר החלטה של הממשלה או של ועדת שרים, ובלבד שלא יחלוק על החלטת הממשלה וכן שלא ימסור פרטים על הדיונים שקדמו לאותה החלטה, אלא באישור ראש הממשלה.

מכתבה של עו"ד זילבר, ככל הידוע לנו, לא אושר על ידי ראש הממשלה או על ידי שרת המשפטים. גם לשרת המשפטים עצמה, לכאורה, אסור היה להוציא מכתב שכזה, המוסר פרטים על הדיונים ואף חולק על החלטה, ללא אישורו של ראש הממשלה.

בנוסף לחריגה מתקנון עבודת הממשלה, מדובר גם בעבירה משמעתית של מסירת מידע ללא הסמכה.

כמו כן, ראוי להזכיר כי בתשובה שקיבל הח"מ ממשרד המשפטים לפני שנה בדיוק בעניין חוות דעת בעניין חוק העמותות, הוסבר כי היחסים שבין היועץ המשפטי לממשלה לבין הממשלה מתאפיינים ביחסי עו"ד – לקוח, והודגש כי "נוזעת חשיבות מוגברת להבטחת מעטה חסיון של חוות דעת משפטית", זאת לצורך שמירת יחסי האמון בין השרים לבין היועץ המשפטי. מלבד העובדה שהתנהלותה של עו"ד זילבר אינה עולה בקנה אחד עם תפיסת משרד המשפטים, המדובר לכאורה גם בעבירה אתית לפי חוק לשכת עורכי הדין.

ועל כל זאת, העיתוי בו נשלח המכתב, והמהירות הרבה בה ניתנה התשובה לחברת הכנסת מיכאלי, מעלה חשש ממשי שמסירת המידע נועדה להכשיל את מהלכי החקיקה תוך התערבות פסולה של עו"ד דינה זילבר בהליכי החקיקה ומעורבות בתחום הפוליטי. כידוע, עובדי משרד המשפטים ובראשם בכירי משרד היועץ המשפטי לממשלה אמונים על מתן ייעוץ משפטי לממשלה אך מעולם לא הוסמכו להתערב באמצע הליכי חקיקה המועברים לכנסת בניגוד להחלטת וועדת השרים לחקיקה או הממשלה.

פקיד האמור לשרת את הרשות המבצעת, אינו רשאי לעקוף רשות זו גם כאשר חוות דעתו או המלצתו אינן מתקבלות על ידי נבחר הציבור בממשלה.

צעד זה מצד עו"ד זילבר הינו דריסה גסה של עקרון הפרדת הרשויות המקיים משטר דמוקרטי ואין לו משמעות אחרת מלבד הפעלת לחץ פסול ובלתי לגיטימי שלא בסמכות על ממשלת ישראל ומשכך נראה כי עליכם לנקוט בצעדים משמעותיים כמתחייב ממעשה זה.

יובהר כי התנועה למשילות ודמוקרטיה אינה נוקטת עמדה לגופה של הצעת החוק אלא להתנהלות הקשורה בה בלבד.

על רקע האמור, יש לבחון מדוע עד כה לא ננקטו צעדים משמעותיים ההולמים מקרים אלה, בהתאם לחוק שירות המדינה או בהתאם לחוק לשכת עורכי הדין?

בכבוד רב,

יהודה עמרם – מנהל פעילות